

Az internet koldusai

Horváth Ferenc - 2021-02-13 11:58:03

Mottó: *Tedd, amit tudsz, ott, ahol vagy, azzal, amid van, és a többivel ne törődj!* [Theodore Roosevelt](#)

Olyan négy éve sok szempontból megváltozott az életem. Azt vállaltam, hogy egy szabolcsi településrészen közösség-szervezőként képessé teszem az embereket arra, hogy a közös ügyekben közösen tudjanak gondolkodni, tudjanak közös döntéseket hozni, és a közösség erejét használva megnyugtató megoldást találni egy-egy problémára együtt.

Kudarccal kudarccal hátán ért, és bár voltak egyéni sikereim a tanítási kívánt közösség érdekében, azokat nem az embereknek könyvelték el mások, hanem az én egyéni „sikereim” maradtak.

Nem könnyű beszántani azokat az érdekelteket, amik egy szegregátumban kialakulnak az emberek között! Önök azt gondolhatnák, hogy ott mindenki szegény, állandóan élelemért és tűzifáért könyörög. Egyáltalán nem így van. Akárcsak a nagy társadalomban itt is létrejön egy rétegződés, egy hierarchikus rend. Csak itt általában nem a törvények, nem a rendőrök, hanem a szokásjog határozza meg az emberek pozícionáltságát, és az idő. Igen, az idő. Kíváncsi vagyok, önök mire gondolnak az „idővel” kapcsolatban. A jegyzetem végén válaszolok rá. **A külső környezethez való kapcsolódás és a szegregátum belső hierarchiája.** Az egyszerű embernek ide is, oda is meg kell felelni. Ha a két környezet között nem tud hirtelen váltani, akkor bekövetkezhet a baj. Másképp fog viselkedni, mint ahogy azt adott helyzetben elvárják tőle. Erről itt és most ennyit. Olvassák el, amit [korábban írtam a szegregátumokban élők viselkedésmintáiról.](#) Tankönyvekben nem igazán található az anyag. Lehet, hogy oda nem is illenék egy tudománytalan empirikus alapú fájdalomleírás.

Amikor az ember bekerül egy csoportba, egy idő után megszűnik az emberek arctalansága. Felruházódnak személyiséggel, jellemmel, hozzáállással, jó és rossz tulajdonságokkal. Egy ilyen terepen - ha elég erős a vezető - elindul a kiválasztódás: egyesek mennek, mások maradnak, és jönnek olykor újak is. Nem cizellálom, egy idő után kialakul a helyieknek egy közösen gondolkodó csoportja. Az ideális az, ha a csoporttal egy területen él a közösség szervezője is. Nálam ez hiányzik. **Amikor az ember belemerül a szegregátumi létforma mélységeibe, ő maga is sokat változik.** A családom tudna erről mesélni, de most nem ez a téma, mint ahogy ez a felvezetésem is tulajdonképpen csak egy szükséges rossz, ami a későbbi megértést segíti.

Szóval négy év. Négy teljes év, ami azzal telt el, hogy megismerjem az embereket. Mintha az előző huszonöt nem lett volna elég egy másik hivatás mentén. Beleláltam a kilátástalanságba, a tehetetlenségbe, az elnyomás és a kizsákmányolás különböző formáiba. Meg kellett tanulnom, hogy a hivatal nem mindig segítség, a hivatal lehet igen komoly ellensége is az embernek, aki csak élni akar. Ami azonban a legnagyobb tanulság, meg kellett tapasztalnom, milyen az, amikor tényleg nincs élelem, a közelben víz, tűzifa télvíz idején. Amikor az önkormányzat krízis segélyként kettőezer forintot utal ki egy családnak. Amikor az uzsorás már tudja, mikor kell menni a pénzért. Amikor a család be van záródva a lét és a nem lét közé, amikor mindegy, hogy honnan de jöjjön a segítség!

No, ilyenkor jönnek azok, akik érdekből „segítenek” a túlélésben, és azok, akik emberiségéből. Az utóbbiakat néha hülyéknek is nevezik. Ilyen „hülye” lettem én is. Ugyanis, amikor megismertem életutakat, jellemeket, emberi tulajdonságokat, akkor már sokszor közelebb álltam az emberekhez Tiszavasváriban, mint a saját szomszédjaimhoz otthon.

Mit tehet egy emberbarát ember, aki látja mások szenvedését? Felkiált, hogy hol van a gondoskodó állam, és ha az nem jön, akkor lobbizik. Megkeres minden olyan segítő vagy segítségre egyébként képesnek tartott csoportot, barátot, ismerőst, ahonnan valami ételmezt, ruhát, tűzifát, de ha kell, kutyaházat, pórázt, bútorokat, kiságyat (hogy kiadják az újszülöttet a kórházból) és minden olyan hiányzó eszközt, amivel jobba lehet tenni akár csak időlegesen mások életét. Leírom azt is, hogy a „hülye” igen sokszor többet tesz bele a sajátjából, mint az sokan gondolnák. **Tesszük ezt sokan úgy, hogy tisztában vagyunk vele: a segítségre szoruló emberben kialakul a tanult tehetetlenség állapota, és a saját ügyeinek vitelére is egyre kevésbé lesz képes.** Jön a depresszió, a társadalomtól való elfordulás, szemetes lesz az udvar, beszakad a tető, romlanak a családi kapcsolatok. Tudjuk azonban azt is, hogy a segítségünk, a civilek segítsége nélkül, sokkal hamarabb bekövetkezne, esetleg sokkal durvábban érne véget ez az állapot, ami a börtön vagy -jónéhány esetben - az öngyilkosság felé mutat.

Ugye értenek engem! A civilek támogatásáról értekeztek, amikor is a szegényebbeket, a rászorultabbakat válsághelyzetekben - mint mondjuk egy hosszú ideig tartó hatósági karantén - télvíz idején például megtámogatják némi étellel, tűzifával. Olaszliszka esetében addig lobbiztam a [Tumenca - Veletek Egyesület](#) vezetőivel egyetértésben (és most megint nem írom ki a támogatók nevét, mert nem akarom őket kényelmetlen helyzetbe hozni, és ezer e-mailnek és telefon- vagy mostanában messenger-hívásnak kitenni), hogy 35 család kapott némi élelmiszersegélyt, és hétfőn 175 mázsa tűzifa érkezik a településre, amit a polgármester úr vezetésével 5 mázsnként osztanak ki [a hatósági karanténba szorult, tartalékok nélkül tengődő emberek](#) részére.

2021. február 11. - Önkéntesek vagyunk egy jó szóért cserébe a hófúvás közepette is fotó:

A Tumenca - Veletek Egyesület koordinációjával átadjuk a 70 csomagot az önkormányzatnak fotó:

Rettentő sok fizetség nélküli munkám fekszik nekem is ebben. Dühösködök, hogy ez az állam dolga lenne, nem a civileké. Ordítózok, hogy ezért nincs változás, mert segítünk, és így nincs éhséglázadás, nincs erőszak, nincs nyomás az elnyomó államon. Aztán megértem, hogy a lelkiileg is elgyengült emberek már nem igazán képesek az érdekeik érvényesítésére, hát még valami erőszakos cselekedetre együtt, közösségi ügyek mentén. Persze vannak kivételek, de erőszakra én senkit nem biztatok, abban sokkal jobb az állam emberi erő(s)forrásban. El kell fogadni. 3,5 millió ember szenvedéséből és kilátástalanságából születnek a luxusjachtok. Politikai hatalom nélkül, agonizál a filantrópia is.

Ej, már én magam is kezdem unni, hogy nem fejtem ki, mit is takar a jegyzet címe! Írom a lényegét. Adott tehát egy olyan emberközeg, amelyik segítségre szorul. Jól látható módon a szociális, családi és jövedelmi viszonyaik alapján állandó nélkülözésre, megvonásokra vannak ítélve, rossz pozícióban élnek a lakókörnyezetükben is. Ők a hátrányos helyzetű emberek. **A hátrányos helyzetű emberek azonban jellem alapján is igen különbözők tudnak lenni.** A liberális lelkületű olykor nyuszi, olykor rabló, olykor szociálisan érzékeny, olykor túltanult segítő embereknek lehet, hogy nem fog tetszeni, amit alább leírok, de ez engem oly nagyon nem érdekel, én a saját tapasztalataimat írom le. Ha tetszik, akkor tetszik, ha nem, hát nem.

Elég sokat tehetnek arról, hogy a saját lelkibékéjük kapcsán megszabadulva a 20 éves ruháiktól azt hiszik, ezzel a társadalmi kötelezettségvállalásuk le van tudva. Nincs letudva! Építsenek olyan államot, ami nem zsákmányolja ki ennyire a mélyszegénységbe került embereket, építsenek gondoskodó államot, ahol nem mond le az állam 3,5 millió emberről, akik csak vegetálnak! Nekik van miből és van kivel küzdeni, míg annak a 3,5 milliúnak nincs és még csak meg sem keresik őket! Váltsák le az autoriter jegyeket mutató államot, építsenek újat!

Visszatérve a csoportjellemzőkre:

a.) Vannak a szerény szegények, akik csak félve merik elmondani a problémáikat. Úgy kell kihúzni belőlük a szót, aztán idézőjelbe téve jól megjárja a filantróp ember, mert ezernyi gondban

kéne ott is segíteni.

b.) Vannak azok, akik már „belesocializálódtak” a helyzetbe, és nyíltan kérik a „jussukat”, mintha az nekik járna egy teljesen idegen embertől vagy szervezettől. „Ő is hátrányos helyzetű, hogy képzelem én, hogy neki nem adok.” Itt bizony erősen el kell magyarázni, hogy nincs ám közöttünk szerződés, én nem ígértem neki semmit, nem is ismerem, és váltson hangnemet, vagy örökre letiltom, az „INTERNETEN” is. Akivel jogos lenne kiabálni, az a polgármester és a választott önkormányzati képviselők. Ha ilyen helyzetbe került és nem segítenek, akkor velük, és nem pedig velem kiabáljon, akit ha életében egyszer látott! Ők a választott képviselőik, nem a Horváth Feri! Ergo már nem csak a személyes találkozások alkalmával kapja az ívet a segítő ember, hanem a neten is.

c.) Van a harmadik csoport, amit őszintén megmondva, már semmilyen áron nem akarok egyedi módon segíteni, és másnak sem ajánlom. Ők azok, akik felmérve a saját helyzetüket (ami sok esetben jobb is az átlagraszorulóénál), egyénre szabott segítségeket kérnek, és bizony szemrebbenés nélkül hazudnak is, ha az érdekük azt kívánja. Egy idő után rájön az ember, hogy az egyedi és erőszakos kéregetők bárminemű támogatása szinte biztos, hogy botrányba fullad. Ők az internethasználók, akik figyelik, hogy kik azok, akik foglalkoznak a hátrányos helyzetű emberekkel, és ezernyi levelet képesek szétküldeni az országban azoknak, akik segíteni szoktak másokon. Ők azok, akik a segítő baráti körét is képesek külön-külön zaklatni. Ők azok, akik (telefonszám nem lévén) képesek a messengeren idegen embereket felhívogatni, kapcsolatokra hivatkozni (például rám) és kérni, követelni, sírni és akár átkozódni is. Rettenetes. Ők azok, akik a legjobban tudnak áskálódni és ellehetetleníteni a filantróp emberek munkáját helyi szinten. Ezért zárkóznak el az adományozók attól, hogy a nevük megjelenjen egy-egy egyébként igazán nemes ügy kapcsán.

Persze, ha érkezik egy kérés (és már ebbe bolondulok bele, hogy naponta, miközben éppen csak átlagos életet élek, és nem lettem milliárdos KISZ-titkár soha), vajon el tudja-e szívfájdalom, tanács vagy válasz nélkül eresztetni a segítségkérőt az ember néhány vigasztaló szó nélkül?

És itt jön a dilemma, hogy akkor „hogyan segíthetünk”. Nem szeretem azoknak a munkamódszereit, de tiszteltem őket, akik feltérképezik, kinek és mire van szüksége, és nem adnak többet annál, mint amit a hasonló helyzetben lévőknek szánnak. Folyamatos segítséget csak akkor nyújtanak, ha a jelenlétük is folyamatos, és kontroll alatt tudják tartani azt a közösséget, ahol segítenek. Ez is egy módszer. Olyan atyáskodó, szőröző, a krízishelyzetet kivéve lassú és gyermekként kezelő módszer ez számomra, de talán a leghatékonyabb.

Beszéljünk egy kicsit még a segítő típusú emberekről! Nem könnyű nekik. Nem egyszer mondták nekem is, hogy az adománygyűjtésbe ne menjek bele. Nem éri meg. Nem az a cél. Egyre többet és többet akarnak majd tőlem a rászorulóknak, és egyre több felesleges vádaskodás és gyanúsítás is fog érni. Ők a passzív agresszív (egyébként jólelkű) emberek, akik ha olyat kérek, nem utasítanak el, de szépen kívárnak, és majd magamtól kopok le a „hülye” kéréseimmel, látva egyébként az értékeimet is. Nem az a cél – mondjam ezt egy éhezőnek. Így ők nem kerülnek kényelmetlen helyzetekbe, de az ígéretüket sem tartják be. Ilyenkor távolodás következik be, és a barátság olykor csak sima munkakapcsolattá alakul át, ahol már nem illik „kérni” másoknak az érdekében, csak a sajátomban, vagy sehogy sem. Volt olyan ismerősöm, aki lelkesen megígérte, hogy segít, aztán eltűnt, mint az aranyóra minden szívfájdalom nélkül, hiába kerestem még egyszer. Elérte a célját, többet nem kerestem. Valószínűleg direkt tette, hogy többet soha ne kérjek mások számára pénzt, adományt vagy bármiféle más segítséget tőle, másoknak. Nem volt miért

felelősségre vonnom (nem kötelező segíteni senkinek), de bizony jól se esett, hogy végül is átvert. Több évet dolgoztunk együtt és ahonnan érkezett, ott se kolbászból fonják a kerítést ma sem.

Talán érzik, hogy mire gondolok? Az önkéntes filantróp ember végül eljut abba az állapotába, amikor már nem szívesen látják, mert ő maga is beleszocializálódott a nyomor mély bugyraiba milliárdnyi gond közé, és korlátozottá vált az ítélőképessége. Támadott koldussá válik ő maga is, aki másoknak koldul. Hogy mégis ki viszi át a révészt ezen a dilemmán, hogy kinek és hogyan segítsünk, vagy segítsünk egyáltalán bárkin is? Őszinte leszek Önökhöz. A „másoknak kéregető koldus” keresse meg a többi hozzá hasonlót, válasszák ki maguk közül a legjobbakat, akiknek van némi affinitásuk a politikához (ami szintén egy rettentő érdekközeg), és küzdjenek azért, hogy ők legyenek az „állam”.

Ha győznek, akkor sem lesznek túl jó helyzetben, de talán államnőkké és államférfiakká lesznek, akik már megtapasztalták a nyomor mély bugyaiban játszódó társadalmi folyamatokat és képesek lesznek jó döntéseket hozni, amelyek nem csak az érdekre, a profitra, a kizsákmányolás technikáira, hanem az emberiségre is nagy hangsúlyt fektetnek.

Amíg gondolatban nem jutunk el ide, addig végezzük a sziszifuszi munkát, amíg csak ki nem égünk, amíg csak barátok és támogatók nélkül nem maradunk. Aztán kiszállunk, és keresünk magunknak egy jól jövedelmező munkát a „hülyeség” helyett.

Ja! Az idő! Nem idézek, mondom: Egy szegregátumban, ha sok gyermeked van, az idő neked dolgozik. Ha jól alakítod a dolgokat, amikor felnőnek, ők fogják elnyomni a többi. Ma még hallgass a neved, de lehetsz még királynő is, ugyanott. Ez fajta szemléletmód sohasem alakulhatott volna ki, ha az állam minimum 30 éve nem mondott volna le többmilliónyi magyar állampolgárról csak azért, hogy a többi jobban éljen! Megtette. Ez az ára! Gondolkodjanak el ezen!

Kellemes hétvégét Önöknek!

Horváth Ferenc írásai itt olvashatók: [800](#).